

Причинами такого стану речей перед усім є відсутність достатньої кількості фахівців у сфері розробки та впровадження нових технічних засобів. Це відбувається за рахунок того, що профілюючою освітою в правоохоронних органах вважається юридична, несень важливим також є недостатня кількість коштів призводить до того, що фінансуються тільки основні витрати, на розвиток інноваційних систем, винахідництво, впровадження нанотехнологій, інформатизації майже нічого не виділяється. Існування науково-дослідних інститутів, лабораторій у складі вищих навчальних закладів системи МВС також ні чого не вирішує оскільки заклади займаються тільки нормативним та законодавчими важелями.

Хоча в розробках деяких дослідницьких центрів налічується багато нових технічних засобів, на практиці вони не з'являються в правоохоронних органах, а в більшості своїй залишаються лише комерційному обороті не досяжні для рядового співробітника, оскільки розмір заробітної плати в системі ОВС не дозволяє придбати необхідне спорядження навіть власним коштом.

Висновок, який необхідно зробити з вищевказаного – це суттєве та негайне наділення увагою практичної діяльності співробітників системи ОВС, оснащення їх необхідними новітніми засобами захисту та самозахисту розробленими з урахуванням сучасних вимог суспільства та станом правопорядку у державі а ніякому разі не модернізованими застарілими зразками, а також сприяти покращенню умовам проходження служби в ОВС України. Тільки комплексний підхід до вирішення цієї проблеми зможе покращити профілактику травматизму серед особового складу органів та підрозділів внутрішніх справ.

Одержано 12.11.2015

УДК 351.745(474.5)

В. В. Чумак,

кандидат юридичних наук,

провідний науковий співробітник

відділу організації наукової роботи

Харківського національного університету внутрішніх справ

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДІЯЛЬНОСТІ МУНІЦИПАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ЛИТОВСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ

На сучасному етапі розбудови України досить важливими є заходи, спрямовані на удосконалення вже існуючої системи

Шляхи покращення системи професійної підготовки правоохоронців до дій в екстремальних умовах. Харків, 2015

державних органів. Одним із найбільш ефективних є реформування органів внутрішніх справ в Україні, що повинно враховувати як національний досвід, так і здобутки іноземних держав.

У системі державного апарату України органи внутрішніх справ покликані виконувати важливі завдання, що зумовлює забезпечення належної якості їх організації та діяльності, у тому числі і на місцевому рівні, набувають особливого значення. Існуюча система ОВС недостатньо вирішує проблеми впровадження нових принципів її діяльності, що пояснюється їх надмірною централізацією, бюрократизацією тощо. Це потребує суттєвих змін, які випливають зі змісту Конституції та зумовлюються прийняттям низки законів України.

Для більшості зарубіжних країн характерною є децентралізація поліції, тобто наявність муніципальної (місцевої) поліції, створеної органами місцевого самоврядування відповідних територіальних одиниць, що функціонує в межах визначених законом повноважень. Доцільність її існування обґрунтовується не лише традиціями організації влади в окремих країнах, а й необхідністю ліквідації монополії держави у галузі охорони громадського порядку, боротьби зі злочинністю, захисту прав людини і громадянина.

Дослідження досвіду діяльності муніципальної поліції у Литві є корисним, оскільки дозволяє запозичити позитивний зарубіжний досвід, який виправдав себе на практиці, а також врахувати ті чи інші негативні чинники, яких варто уникати.

Зазначена тематика наукового пошуку у певних проявах знайшла своє відображення на сторінках правничої літератури таких вчених-адміністративістів, як В. Б. Авер'янов, О. М. Бандурка, Ю. П. Битяк, З. С. Галаван, А. П. Гель, С. Т. Гнатюк, С. М. Гусаров, Д. Г. Заброда, К. В. Коваленко, А. Т. Комзюк, С. П. Кондракова, В. В. Копейчиков, Ю. Ф. Кравченко, І. О. Луговий, Ю. С. Назар, В. М. Плішкін, Г. О. Пономаренко, О. С. Проневич, О. В. Сапрун, Г. С. Семаков, С. Г. Стеценко, Н. О. Цюприк, О.С. Юнін та ін.

Роботи зазначених та інших авторів мають важливе наукове та практичне значення, висновки та рекомендації яких сприяли та сприятимуть подальшому вдосконаленню законодавства в адміністративно-правовій сфері.

Незважаючи на численні дослідження, у вітчизняній адміністративно-правовій науці позитивний литовський досвід діяльності муніципальної поліції залишається не повністю висвітленим, чим і зумовлено тему дослідження.

Метою є дослідження досвіду організації та діяльності муніципальної поліції в Литовській Республіці.

Як слушно зазначає О. Проневич, муніципалізація (комуналізація) є однією з визначальних тенденцій розвитку інституту поліції (міліції). Її сутність полягає у передачі (делегуванні) державою органам місцевого самоврядування (муніципалітетам, комунам тощо) частини повноважень щодо охорони громадського порядку у межах територіальної громади. Муніципалізація (комуналізація) поліції (міліції) обумовлена, з одного боку, прагненням зміцнити механізм народовладдя і забезпечити надання якісних правоохоронних послуг населенню (платнику податків, замовнику послуг), а з іншого боку, вивільнити державну поліцію від виконання окремих завдань у сфері охорони громадського порядку, надавши їй можливість зосередитися на усуненні значних небезпек і загроз для суспільного блага. Прагнення муніципалізувати поліцію (міліцію) може іноді також пояснюватися нездатністю центральної влади забезпечити органи охорони правопорядку необхідними ресурсами, об'єктивно та оперативно враховувати мінливі місцеві умови.

Оскільки органи внутрішніх справ належать до системи державних органів виконавчої влади, то всі процеси їх реформування безпосередньо пов'язані з реформою управління, що характеризується перерозподілом повноважень між виконавчо-розпорядчими органами на користь нижчих формувань системи місцевого самоврядування і місцевої адміністрації.

Особливий інтерес викликає організація поліції самоврядування в Литовській Республіці. Насамперед, у Литві поліція самоврядування фінансується з республіканського бюджету і бюджету самоврядування. Для збільшення чисельності працівників поліції, розвитку технічної бази підрозділів, матеріального заохочення працівників, поліпшення умов їх побуту використовуються також кошти, одержані від підприємств, установ, організацій і громадян за надання їм послуг на договірній основі, а також від стягнення адміністративних штрафів, з інших джерел. Утворення поліцейських діляниць, установалення території обслуговування є виключним правом органів самоврядування верхнього рівня (округів).

Керівництво поліцією самоврядування здійснюється Департаментом поліції МВС Литовської Республіки, а керівництво поліцейськими діляницями, які знаходяться на території міста (району), здійснює комісар поліції самоврядування, який одночасно є заступником комісара поліції міста. Комісар поліції самоврядування (діляниці) призначається за поданням комісара поліції адміністрацією самоврядування відповідного рівня (міста, округу) і наділяється повноваженнями керівника

Шляхи покращення системи професійної підготовки правоохоронців до дій в екстремальних умовах. Харків, 2015

органу дізнання і посадової особи, компетентної розглядати справи про адміністративні правопорушення].

Отже, як бачимо, у країнах Балтії напрацьовано значний досвід створення та функціонування муніципальних правоохоронних формувань.

Зарубіжний досвід реформування правоохоронних органів є досить актуальним для України, оскільки в нашій країні вже розпочато процес реформування правоохоронної системи. Але в той же час необхідно відзначити, що в проведенні реформування ОВС України неможливо використовувати досвід однієї країни. Кожна країна має свою специфіку, ментальність народу. Тому потрібно використовувати досвід діяльності поліції тих країн, де це дало максимальний результат. Дійсно, в Україні дуже гостро стоїть питання реформування органів внутрішніх справ. Досвід Литви в цьому має стати для України досить корисним.

Наприкінці, відзначимо, що зважаючи на все вищевказане реформування ОВС в Україні – це довготривалий процес, що потребує неабияких зусиль і комплексного підходу як з боку владних інституцій, так і з боку населення, тому що такі заходи обов'язково умовою формування дієвої системи забезпечення прав людини і громадянина.

Одержано 12.11.2015

УДК 351.743(477)

С. О. Шатрава,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри адміністративної діяльності ОВС

факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ

ВИОКРЕМЛЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ ПРАЦІВНИКАМИ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Прийняття Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII «Про запобігання корупції» стало одним із шляхів дієвої системи запобігання корупції та запровадження комплексу організаційно-правових заходів для протидії цьому явищу, виявлення та подолання його соціальних передумов і наслідків та створення нових дієвих механізмів для досягнення цієї мети.

Для підвищення ефективності протидії корупційним проявам необхідно розробити показник, за допомогою якого можна було б встановлювати ймовірність корупційних дій та їх